

Täysistunto

Perjantai 20.2.2026 klo 13.00—13.28

4. Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi jätelain, ympäristönsuojelulain, hallinto-oikeuslain ja tuomioistuinlain muuttamisesta

Hallituksen esitys HE 160/2025 vp

Valiokunnan mietintö YmVM 1/2026 vp

Toinen käsittely

Puhemies Jussi Halla-aho: Toiseen käsittelyyn esitellään päiväjärjestyksen 4. asia. Nyt voidaan hyväksyä tai hylätä lakiehdotukset, joiden sisällöstä päätettiin ensimmäisessä käsittelyssä. — Edustaja Hänninen, olkaa hyvä.

Keskustelu

13.08 **Juha Hänninen kok:** Arvoisa puhemies! Maailmamme kaipaa kiertotalouden uusia innovaatioita. Tänään käsittelemme hallituksen esitystä, jonka tavoitteena on päivittää jäte- ja ympäristölainsäädäntö vastaamaan tätä päivää, siis aikaa, jossa kiertotalous ei ole enää pelkkä tavoite vaan välttämättömyys. Esityksen tarkoituksena on purkaa turhaa sääntelyä siten, että jatkossa teollisuuden sivuvirtojen ja jätteiksi luokiteltujen materiaalien uusiokäyttö olisi helpompaa. Näin toimimalla mahdollistamme sen, että arvokkaita raaka-aineita ei päätyisi hukkaan, vaan ne voitaisiin palauttaa hyötykäyttöön osaksi tuotantoa. Tämä on ratkaisu, joka palvelee sekä ympäristöä että taloutta.

Arvoisa puhemies! Esitetyt muutokset vähentävät byrokratiaa ja nopeuttavat päätöksentekoa. Tarkoituksena on, että uusi Lupa- ja valvontavirasto saa vastuulleen teollisuuden sivutuotteiden ja jätteiksi luokiteltujen materiaalien arvioinnin yritysten hakemusten kautta. Näin yritykset voivat kehittää toimintaansa joustavammin ja vastuullisemmin, kun sivuvirtojen hyödyntämisen esteitä karsitaan. Lisäksi päätöksenteolle asetettava määräaika parantaa ennakoitavuutta ja kannustaa yrityksiä kiertotalouden investointeihin. Tämä on tärkeää erityisesti teollisuudelle, joka etsii nyt uusia keinoja siirtyä fossiilitaloudesta kohti uusiutuvia ja kierrätettäviä materiaaleja.

Arvoisa puhemies! Kyse ei kuitenkaan ole pelkästään hallinnollisesta uudistuksesta. Tämä on teko Suomen huoltovarmuuden, puhtaan siirtymän ja työllisyyden puolesta. Kun uusiomateriaaleja ja teollisuuden sivuvirtoja voidaan hyödyntää kotimaassa entistä nopeammin ja laajemmin, vähenee riippuvuutemme tuontiraaka-aineista ja haavoittuvista toimitusketjuista. Siksi kyse ei ole vain muutaman lainkohdan muuttamisesta. Tällä esityksellä on suora vaikutus myös kokonaisturvallisuuteemme. Kriisitilanteissa omat materiaallivirrat ja kierrätykseen perustuva tuotanto varmistavat, että yhteiskunta toimii ja tuotanto pyörii, vaikka kansainväliset toimitusketjut olisivat epävarmoja. Kokonaisturvallisuutemme rakennetaan tässä maassa meidän toimestamme. Yhtä lailla huoltovarmuus ei ole vain energiaa ja ruokaa, vaan se on myös kykyä hyödyntää omia resurssijamme tehokkaasti ja

Pöytäkirjan asiakohta PTK 11/2026 vp

vastuullisesti. Tämä esitys vahvistaa juuri sitä, ja siksi se on iso askel kohti kestävämpää ja turvallisempaa Suomea.

Arvoisa puhemies! Tämä esitys tekee sen, mitä kuuluukin. Se poistaa esteitä kestävä kasvun tieltä ja antaa suomalaisille yrityksille mahdollisuuden näyttää, että puhdas siirtymä ja kilpailukyky voivat kulkea käsi kädessä. Tämä uudistus on osa suurempaa kokonaisuutta, jossa talous, ympäristö ja turvallisuus tukevat toisiaan. — Kiitos, arvoisa puhemies.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Karlsson, olkaa hyvä.

13.12 Anette Karlsson sd: Kiitos, arvoisa puhemies, ärade talman! Kiertotalous ei ole vain talouskysymys vaan ennen kaikkea ympäristökysymys. Jokainen materiaali, joka saadaan takaisin käyttöön, vähentää luonnonvarojen ottamista, kaivamista ja polttamista. Siksi on hyvä, että sääntelyä kehitetään niin, ettei se turhaan estä materiaalien turvallista hyödyntämistä.

Jos haluamme aidosti vähentää päästöjä, suojella vesistöjä ja hillitä luonnon monimuotoisuuden heikkenemistä, meidän on saatava kierrätystä vahvistettua kaikilla yhteiskunnan sektoreilla. Se taas vaatii toimivaa sääntelyä. Tämä esitys on askel oikeaan suuntaan.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Autto, olkaa hyvä.

13.13 Heikki Autto kok: Arvoisa herra puhemies! Maailmantilanne on varsin sekava. Monet arvioitsijat ovat ajatelleet, että se historian päättymisen jälkeinen aika eli Neuvostoliiton romahtamista seurannut 30 vuoden ajanjakso, jona läntinen maailma pystyi ajattelemaan, että meille tärkeät arvot demokratia, ihmisoikeudet mutta myös esimerkiksi kestävä kehitys — siinä, missä yhdenvertainen ja hyvä yhteiskuntakin — ovat arvoja, jotka tulevat globaalisti voittamaan erilaisten arvoasetelmien kilpailun... Nyt tätä kaikkea haastetaan. Jotta Eurooppa voi olla maailmalle toivon majakka siinä, että kyllä nämä meille tärkeät arvot — niin se demokratia kuin oikeusvaltio, ihmisten välinen tasa-arvo, yhdenvertainen yhteiskunta ja myös se kestävä kehitys — olisivat niitä arvoja, joita globaali yhteisö laajasti haluaa seurata, niin Euroopan täytyy olla myös taloudellisesti kilpailukykyinen. Ja jotta Eurooppa voi sitä olla, niin tietysti kaikkien jäsenmaiden kansantalouksien kilpailukyvyyn täytyy olla sen kaltainen, että niin jokainen erikseen kuin kaikki yhdessä tekemällä pystyvät tässä talouden isossa kilpajuoksussa pärjäämään.

Siksi on tärkeää, että niissä asioissa, joissa olemme jo perinteisesti erityisen hyviä, kuten ympäristön huomioon ottamisessa, teemme tietyllä tavalla tästä välttämättömyydestä hyveen ja käännämme vaikkapa kiertotalouden hyödyntämisen kautta sen, että huolehdimme ympäristöstä, myös talouden kilpailukykytekijäksi ja kansantalouden voimavaraksi. Siksi tämä hallituksen esitys ja siltä pohjalta laadittu mietintö ovat hyvä pohja lainsäädännön päivittämiselle.

Samaan hengenvetoon täytyy kuitenkin todeta se, että vaikka nyt saamme tulevaisuudessa kotimaassakin kiertotalouden kautta entistä enemmän raaka-aineita ja materiaaleja hyödynnettäväksi taloudessa uudelleenkäytön kautta, niin Eurooppa on omien teollisten arvoketjujensa ja energiantuotannon osalta laskenut omavaraisuuden aiempina vuosikymmeninä niin alhaiselle tasolle, että mikäli tavoittelemme sen kaltaista avointa strategista autonomiaa, josta valtionpäämiehet nyt niin mielellään puhuvat, tarvitsemme kuitenkin merkittäviä investointeja myös primäärilähteiden hyödyntämiseen, onpa kyse energiantuo-

Pöytäkirjan asiakohta PTK 11/2026 vp

tannosta tai vaikkapa eurooppalaisista kaivannaisista. Tämäkin täytyy meidän pitää realistisesti mielessä.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Huru, olkaa hyvä.

13.16 **Petri Huru ps:** Kiitos, arvoisa herra puhemies! Täällä oli jo hyviä perusteluja tämän esityksen tarpeellisuudesta. Nimenomaan tässä maailmantilanteessa pitää saada tavaroita kiertämään paremmin ja jätteeksi luokittelua selkeytettyä, jotta me saadaan kiertotaloutta parannettua ja myös vaikkapa itäistä riippuvuutta vähennettyä ja neitseellisten materiaalien käyttöä vähennettyä. Tämä on hyvä esitys.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Niemi, olkaa hyvä.

13.17 **Veijo Niemi ps:** Arvoisa herra puhemies! Tähän kiertotalouteen liittyen haluan tuoda hyvänä esimerkkinä Tampereelta Naistenlahden voimalan. Siellähän Naistenlahti ykkönen on tällä hetkellä suljettuna. Se voi tarvittaessa kyllä käyttää myöskin turvetta, jos tilanne menee niin tiukaksi. Mutta Naistenlahti kolmonen on erittäin hyvä esimerkki siitä, kuinka me pystytään hyödyntämään sitä: Metsässä kaadetaan puu. Jos se kanto jää sinne luontoon, se on noin kolmasosa siitä puusta. Ne kun nostetaan ylös ja ajetaan hakkeeksi — ja myöskin sitten purettavat puurakennukset ynnä muut, kun niistä pystytään tekemään haketta — niin tämä Naistenlahti kolmonen pystyy käyttämään lämmöntuotantoon näitä huomattavasti. Tästä on iso taloudellinen hyöty, koska siellä ovat myöskin vesisuodattimet ynnä muut, elikkä sieltä piipun päästä ei tule mitään haittoja tänne ilmastoon. — Kiitos.

Keskustelu päättyi.

Eduskunta hyväksyi ensimmäisessä käsittelyssä sisällöltään päätetyt, hallituksen esitykseen HE 160/2025 vp sisältyvät 1.—4. lakiehdotuksen. Lakiehdotusten toinen käsittely päättyi. Asian käsittely päättyi.